

KANTONALNA JAVNA USTANOVA
“GERONTOLOŠKI CENTAR”
SARAJEVO

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU**

Sarajevo, mart 2022. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
I DIO - OSNOVNE ODREDBE	3
II DIO - MJERE ZAŠTITE ZAPOSLENIKA NA RADU	4
POGLAVLJE I - Mjere za neposredno obezbjeđenje sigurnosti na radu	4
POGLAVLJE II - Mjere u vezi sa uslovima rada	6
POGLAVLJE III - Poslovi s posebnim uslovima rada	7
POGLAVLJE IV - Mjere u vezi sa posebnom zaštitom zaposlenika	8
III DIO - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI GERONTO. CENTRA I ZAPOSLENIKA..	8
POGLAVLJE I - Organizacija poslova zaštite na radu	8
POGLAVLJE II - Obuka i provjera znanja zaposlenika	9
POGLAVLJE III - Prava i obaveze zaposlenika	10
POGLAVLJE IV - Sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenika	11
POGLAVLJE V - Ispitivanje nesreće na radu	12
POGLAVLJE VI - Pružanje prve pomoći	14
POGLAVLJE VII - Obaveze i odgovornosti organa i rukovodnih zaposlenika.....	15
IV DIO - EVIDENCIJA	16
V DIO - INSPEKCIJSKI NADZOR	16
VI DIO - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	17

Na osnovu člana 87. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“, broj: 79/20), člana 55. stav (1) alineja c) Pravila Kantonalne javne ustanove “Gerontološki centar” Sarajevo, Upravni odbor Gerontološkog centra na svojoj ____ sjednici, održanoj _____ godine, donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

IDIO - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovim Pravilnikom, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: *Zakon*) i Pravilnikom o zaštiti na radu Gerontološkog centra Sarajevo (u daljnjem tekstu: *Pravilnik Gerontološkog centra*), uređuju se prava, obaveze i odgovornosti radnika u KJU "Gerontološkom centru" Sarajevo (u daljnjem tekstu: *Gerontološki centar*) u oblasti zaštite i zdravlja radnika na radu, u cilju stvaranja sigurnih uslova rada, a kojima se obezbjeđuje sigurnost na radu, sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, profesionalna i druga oboljenja i oštećenja zdravlja radnika na radu i zaštitu zdravlja i radne sposobnosti radnika.
- (2) Pravo na zaštitu i zdravlje na radu u smislu ovog pravilnika imaju: zaposlenici Gerontološkog centra, i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze na radu u Gerontološkom centru.

Član 2.

Zaposlenici Gerontološkog centra imaju pravo i dužnost da organizuju, uređuju, ostvaruju i unapređuju zaštitu na radu.

Član 3.

- (1) Gerontološki centar je obavezan da obezbijedi uslove za organizovanje i sprovođenje zaštite i zdravlja na radu polazeći od svoje unutrašnje organizacije, a zavisno od procesa rada te tehničkotehnoloških potreba.
- (2) Gerontološki centar je obavezan da u okviru plana i programa rada i poslovanja ili posebnog plana zaštite zdravlja na radu obezbijedi potrebna sredstva za sprovođenje i unapređenje zaštite na radu sa rokovima za njihovu realizaciju.
- (3) Primjena mjera zaštite i zdravlja na radu, u smislu ovog pravilnika ne smije stvarati troškove za radnike.

Član 4.

Zaštita na radu u smislu ovog Pravilnika obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uslova koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika i drugih lica na radu ili u vezi sa radom kao i na čuvanje života, zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika Gerontološkog centra, a naročito:

- a) prava i obaveze zaposlenika i ostalih učesnika u organizaciji i procesu rada u Gerontološkom centru u oblasti zaštite na radu i odgovornosti zaposlenika zbog eventualnih povreda obaveza iz zaštite na radu;
- b) Organizacija poslova zaštite na radu;
- c) Zadataka organa upravljanja i rukovođenja;
- d) Postupak donošenja plana i programa mjera zaštite na radu;
- e) Obučavanje zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, pruženju prve pomoći i zaštite od požara;
- f) Slučajeve kada se zaposleniku može zabraniti obavljanje rada, odnosno poslova
- g) Rokove pregleda i ispitivanja oruđa za rad i uređaja;
- h) Posebna zaštita žena, omladine i invalida i
- i) druge mjere utvrđene zakonom.

Član 5.

Za sprovođenje zaštite i zdravlja na radu odgovorni su direktor centra i zaposlenik kome su povjereni poslovi za zaštitu i zdravlje na radu.

Za praćenje zaštite i zdravlja na radu, iz reda zaposlenika Gerontološkog centra, imenovat će se povjerenik zaštite na radu

Član 6.

Gerontološki centar je dužan obezbijediti uslove da zaposlenici i druga lica koja borave u prostorijama i prostorima Gerontološkog centra stiču odgovarajuća znanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu kroz stručnu obuku.

DIO II - MJERE ZAŠTITE ZAPOSLENIKA NA RADU

POGLAVLJE I - Mjere za neposredno obezbjeđenje sigurnosti na radu

Član 7.

(1) Mjere za neposredno obezbjeđenje sigurnosti na radu obuhvataju opšte i posebne mjere.

Gerontološki centar je dužan za sva radna mjesta obezbijediti odgovarajuće opšte mjere zaštite zaposlenika, a naročito:

- a) Propisane uslove koje treba da ispunjavaju radne i pomoćne prostorije;
- b) Odgovarajuće pristupne i unutrašnje komunikacione puteve u radnim prostorijama;
- c) Upotrebu sredstava rada i opreme;
- d) Pružanje prve pomoći zaposlenicima;
- e) Obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvjjetljenja u radnim prostorijama;
- f) Ograničenje buke i vibracija na dozvoljeni nivo;
- g) Otklanjanje štetnih uticaja opasnih materija i opasnih zračenja, ukoliko se pojave;
- h) Obezbjeđenje od udara električne struje i sprječavanje nastanka požara i eksplozije;
- i) Vodovodnih i kanalizacionih curenja, te
- j) Održavanje čistoće u radnom prostoru i oko njega.

Član 8.

Ako se opasnosti i štetnosti kojima su izloženi zaposlenici na radu ne mogu otkloniti drugim mjerama, Gerontološki centar je dužan zaposlenicima obezbijediti sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu.

Član 9.

Ukoliko se ukaže potreba, Gerontološki centar je dužan obezbijediti posebne mjere zaštite zaposlenika na radu, a naročito za radove koji se izvode: u vodi i vlazi, pri niskim i visokim temperaturama, sa štetnim materijama, opasnim zračenjima i zagađenoj atmosferi.

Član 10.

Za slučaj investicione izgradnje, također je dužan kontrolisati i obezbijediti:

- a) da tehnička dokumentacija sadrži potrebne mjere zaštite na radu i odgovarajuću ispravu kojom se to dokazuje;

- b) da izvođači radova njih izvode prema tehničkoj dokumentaciji, te da po završetku izgradnje, putem komisije za tehnički prijem, obezbjedi dokaz o izvođenju objekta prema tehničkoj dokumentaciji u kojoj su projektovane mjere zaštite na radu.

Član 11.

- (1) Kod nabavke pojedinih mašina i uređaja na mehanizovan pogon, alata i drugih sredstava za rad i opreme, Gerontološki centar je od proizvođača dužan zatražiti Uputstvo za bezbjedan rad i održavanje, te ispravu kojom se dokazuje da su proizvedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana odnosi se i na nabavku sredstava lične zaštite.

Član 12.

Gerontološki centar je obavezan obezbjediti:

- a) stalno praćenje ispravnosti i periodične preglede sredstava rada i opreme, te sredstava lične zaštite, radi sigurnosti zaposlenika koji se njima koriste, ukoliko se njima može ugroziti život i zdravlje zaposlenika;

Član 13.

- (1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada i opreme, električnih instalacija, sredstava lične zaštite na radu vrše se prije njihovog prvog puštanja u rad i periodično svake treće godine, po postupku kako je utvrđeno Pravilnikom o načinu i postupku vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu.
- (2) Periodični pregledi iz stava (1) ovog člana su, shodno važećim propisima, obavezni.

Član 14.

Pored obaveznih pregleda i ispitivanja iz prethodnog člana, Gerontološki centar će vršiti periodične interne preglede i ispitivanje ostalih sredstava rada i opreme, te instalacija, svake pete godine, odnosno i ranije po potrebi, a prema posebnim propisima za specifična sredstva rada i instalacije.

Član 15.

Periodične preglede i ispitivanja iz prethodnih članova Gerontološki centar će povjeriti ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite na radu, ili u vlastitoj režiji, ako za to ima stručno, kadrovski i materijalno osposobljene zaposlenike.

POGLAVLJE II - Mjere u vezi sa uslovima rada

Član 16.

Gerontološki centar je dužan za svako radno mjesto utvrditi uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika koji će raditi na tom radnom mjestu.

Član 17.

Niko ne može zasnovati radni odnos u Gerontološkom centru dok se prethodno ne utvrdi da li njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta.

Član 18.

Zaposlenik je dužan obavijestiti zdravstvenu organizaciju, ukoliko boluje od bolesti koja se ne može utvrditi ljekarskim pregledom, ili ima takve zdravstvene nedostatke koji mogu predstavljati opasnost za ostale zaposlenike i okolinu na radnom mjestu.

Član 19.

- (1) Ukoliko se desi da na određenom radnom mjestu, i pored primjene mjera zaštite na radu, bude izražena opasnost od obolijevanja, odnosno nastupanja invalidnosti kod zaposlenika koji radi na tom radnom mjestu, Gerontološki centar će poduzeti mjere kojima će spriječiti nastupanje oboljenja, odnosno invalidnosti kod zaposlenika koji radi na tom radnom mjestu.
- (2) Mjere iz prethodnog stava mogu biti: ograničenje dnevnog radnog vremena, raspoređivanje zaposlenika na druge poslove u toku radnog dana, raspoređivanje zaposlenika na drugo radno mjesto koje odgovara stepenu stručne sprema zaposlenika, preventivni, odnosno programirani odmori u toku rada i druge mjere utvrđene Kolektivnim ugovorom.
- (3) Raspoređivanje radnika kod kojih bude utvrđeno oboljenje ili razvrstavanje u određenu kategoriju invalidnosti i promijenjena radna sposobnost vršiće se na lakša radna mjesta u okviru zdravstvene sposobnosti.

POGLAVLJE III - Poslovi s posebnim uslovima rada

Član 20.

- (1) Poslovi, odnosno radni zadaci s posebnim uslovima rada, jesu oni na kojim postoji povećana opasnost od povreda na radu ili oštećenja zdravlja zaposlenika. Radna mjesta s povećanim rizikom od oštećenja zdravlja i povrijeđivanja zaposlenika Gerontološkog centra, ukoliko postoje, bit će utvrđena posebnim aktom, kao i predviđene mjere zaštite.
- (2) Radna mjesta s posebnim uslovima rada utvrđuju se na osnovu Pravilnika o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta s posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima zaposlenika na tim radnim mjestima. Na osnovu utvrđene kategorije uslova rada, zaposlenicima, koji obavljaju poslove s posebnim uslovima rada, pripada i određena nadoknada za obavljanje tih poslova.

Član 21.

- (1) Prije raspoređivanja zaposlenika na radna mjesta iz prethodnog člana, Gerontološki centar je zaposlenika dužan uputiti na odgovarajući ljekarski pregled i takve preglede vršiti periodično svake dvije godine, a zaposlenik je obavezan podvrgnuti se tom pregledu.
- (2) Prilikom upućivanja zaposlenika na ljekarski pregled iz prethodnog stava, Gerontološki centar će dostaviti nadležnoj zdravstvenoj organizaciji podatke o radnim mjestima i navesti štetnosti i opasnosti kojima su zaposlenici izloženi.

Član 22.

- (1) Zaposlenik za koga se na periodičnom pregledu utvrdi da više ne ispunjava zdravstvene uslove na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, privremeno se raspoređuje na odgovarajuće radno mjesto i upućuje stručnom organu za ocjenu radne sposobnosti.

- (2) Zaposlenici kod kojih, prema nalazu, ocjeni i mišljenju nadležnog stručnog organa, postoji preostala radna sposobnost, te zaposlenici kod kojih je došlo do izmjene radne sposobnosti raspoređiće se na druge odgovarajuće poslove, radne zadatke, odnosno obezbijediće im se prekvalifikacija ili dokvalifikacija u skladu sa propisima PIO, opštim aktima Gerontološkog centra i nalazom, ocjenom i mišljenjem nadležnog stručnog organa.

Član 23.

- (1) Zabrana pušenja i korištenja otvorenog plamena na pojedinim radnim mjestima, tj. radnim i pomoćnim prostorijama, kao i mjestima gdje je dozvoljeno pušenje, regulisat će se u skladu sa Pravilnikom o zaštiti od požara Gerontološkog centra.

POGLAVLJE IV - Mjere u vezi sa posebnom zaštitom zaposlenika

Član 24.

Gerontološki centar će odrediti da zaposlenik radi noću pod uslovima:

- a) da je odluku o tome donio ovlašteni zaposlenik i
- b) da je za vrijeme rada noću obezbjeđen topli obrok.

Zaposleniku mlađem od 18 godina, ženama-zaposlenicima za vrijeme trudnoće i sa djetetom do 2 godine starosti, ne može se odrediti da rade noću, kao i prekovremeno.

Član 25.

Ukoliko se radi u smjenama, Gerontološki centar će osigurati izmjenu smjena, tako da zaposlenik ima slobodno 24 h. .

III DIO - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI USTANOVE I ZAPOSLENIKA

POGLAVLJE I - Organizacija poslova zaštite na radu

Član 26.

- (1) Za obavljanje poslova zaštite na radu Gerontološkog centra, imenovat će se jedan ili više zaposlenika koji će obavljati poslove vezane za sprečavanje rizika na radu i zaštitu zdravlja zaposlenika.
- (2) Direktor Gerontološkog centra će zaposleniku za zaštitu na radu osigurati uvjete za rad, potrebnu opremu i pomoć drugog stručnog osoblja, kao i sredstva za obavljanje i organizovanje preventivni i zaštitinih mjera.
- (3) Zaposlenik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj zbog poslova koje obavlja u cilju sprečavanja rizika na radu i zdravlja zaposlenika na radu.
- (4) Zaposlenik za zaštitu na radu mora biti odgovarajuće osposobljen i imati položen stručni ispit koji se odnosi na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: stručni ispit).
- (5) Stručni ispit polaže se pred komisijom koju imenuje Federalni ministar prema Pravilniku koji prepisuje uvjete koji moraju ispunjavati zaposlenici za zaštitu na radu, kao i uvjete koja određena lica mogu biti oslobođena obaveze polaganja stručnog ispita.

Član 27.

- (1) Zaposlenik zaštite na radu odgovoran je za primjenu mjera zaštite na radu koje su propisane zakonom i pratećim propisima iz oblasti zaštite na radu, te ovim Pravilnikom, a u tom smislu, naročito je odgovoran:
  - a) Učestvuje u izradi akta o procjeni rizika;
  - b) Izrađuje plan i program mjera zaštite na radu;
  - c) izvršava nadzor na primjenom mjera zaštite na radu;
  - d) daje stručnu pomoć direktoru u provođenju i unapređenju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu;
  - e) izrađuje uputstva za siguran rad;
  - f) prati i organizuje periodične preglede: sredstva za rad, sredstva i opreme lične zaštite, hemijski, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnoj okolini;
  - g) priprema i organizuje osposobljavanje zaposlenika za siguran rad;
  - h) izvještava direktora ustanove o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi s radom;
  - i) analizira uzroke povreda na radu i profesionalnih oboljenja u saradnji sa ovlaštenim doktorom specijalistom medicine rada i predlaganje mjera za unaprjeđenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu;
  - j) praćenje i organizovanje periodičnih ljekarskih pregleda zaposlenika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom sa analizom izvještaja o obavljenim periodičnim pregledima;
  - k) savjetovanje direktora u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada;
  - l) saraduje s direktorom prilikom planiranja izgradnje I rekonstrukcije objekata namjenjenih za rad;
  - m) saraduje sa nadležnom inspekcijom rada I drugih ustanova koje se bave sigurnošću I zaštitom na radu;
  - n) saraduje sa sindikatom, vijećom zaposlenika I povjerenikom za zaštitu na radu u skladu s ovim zakonom.
- (2) Zaposlenik za zaštitu na radu je obavezan da zabrani rad na radnom mjestu, odnosno da zabrani upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje radnika, te da se o tome u pisanom obliku obavijesti direktora i povjerenika za zaštitu na radu.

POGLAVLJE II - Obuka i provjera znanja zaposlenika

Član 28.

Prije raspoređivanja zaposlenika na radno mjesto, zaposlenik se obavezno mora obučiti iz oblasti zaštite na radu. Obučavanje se mora sprovesti i kada se vrše promjene u redovnom procesu rada.

Član 29.

Program obuke iz prethodnog člana obuhvata upoznavanje sa:

- a) radnim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen;
- b) opasnostima koje ugrožavaju bezbjednost na radu, korištenjem sredstava rada i opreme, te načinom upotrebe štetnih materija;
- c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i sprovode;
- d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i opreme, te odgovarajućih sredstava liče;
- e) zaštite, kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu;

- f) pravima i dužnostima u sprovođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja propisa i mjera zaštite na radu;
- g) pružanjem prve pomoći;
- h) organizacijom zaštite na radu;
- i) korištenjem protupožarnih aparata.

POGLAVLJE III - Prava i obaveze zaposlenika

Član 30.

- (1) Zaposlenik je dužan da se pridržava propisanih mjera zaštite na radu i da koristi sredstva rada i opremu po uputstvu proizvođača i uputstvu koje utvrdi Gerontološki centar, te da svoj posao obavlja sa punom pažnjom bez opasnosti po svoj život i zdravlje, a i bez ugrožavanja života i zdravlja drugih zaposlenika.
- (2) Zaposlenik ima pravo i dužnost da namjenski koristi sredstva lične zaštite i da ih održava u ispravnom stanju.

Član 31.

Zaposlenik ima pravo i obavezu da se obuči po osnovu zaštite na radu, te da pristupi provjeri znanja.

Član 32.

Zaposlenik ima pravo i dužnost da obavi sistematski ljekarski pregled na koji ga uputi Gerontološki centar, ako radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada. Ukoliko se zaposlenik ne podvrgne ljekarskom pregledu iz prethodnog stava, ne može otpočeti, odnosno nastaviti rad na tom radnom mjestu.

Član 33.

- (1) Zaposlenik pod uticajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti ne može započeti, odnosno nastaviti rad.
- (2) Zaposlenik je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti i to po postupku koji je regulisan propisima o bezbjednosti saobraćaja.

Član 34.

- (1) Zaposlenik ima pravo i dužnost da odmah prijavi sve zapažene nedostatke i druge kvarove, ili druge pojave koje bi mogle ugroziti bezbjednost na radu.
- (2) Prijava se podnosi usmeno ili pisano neposrednom rukovodiocu.

Član 35.

Zaposlenik koji se ne pridržava utvrđenih mjera zaštite na radu i obaveza, u smislu ovog Pravilnika, čini težu povredu radne obaveze, koja se sankcioniše u skladu sa Pravilnikom o radu.

Član 36.

- (1) Zaposlenik ima pravo da odbije da radi, ako mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje, zbog toga što nisu provedene propisane mjere zaštite na radu.
- (2) Ako zaposlenik odbije da radi zbog toga što smatra da mu prijete opasnost po život i zdravlje, a direktor ustanove smatra da je postupak zaposlenika neopravdan, dužan je o tome odmah obavijestiti inspekciju rada i Upravni odbor ustanove.

POGLAVLJE IV - Sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenika

Član 37.

- (1) Zaposlenicima koji su na radu izloženi određenim vrstama opasnosti i štetnosti obezbjeđuju se lična zaštitna sredstva i oprema, ako se dejstvo opasnosti i štetnosti ne može otkloniti drugim mjerama zaštite.
- (2) Pravo korištenja ličnih zaštitnih sredstava i opreme u smislu prethodnog stava, zaposlenik stječe danom stupanja na rad na kome je izložen opasnostima i štetnostima.

Član 38.

Povjerenik zaštite na radu dužan je stalno pratiti stanje zaliha ličnih zaštitnih sredstava i opreme, te o tom stanju povremeno obavještavati direktora u cilju blagovremene nabavke pomenutih sredstava i opreme.

Član 39.

- (1) Dobavljač zaštitnih sredstava i opreme obavezan je, uz nabavljanje sredstava i opreme, istodobno pribaviti od proizvođača i ispravu za nabavljeno sredstvo i opremu, kako bi se mogao ostvariti uvid da li sredstva i oprema zadovoljavaju kvalitetu i namjenu prema utvrđenim normativima, odnosno propisima.
- (2) Pribavljene isprave, dobavljač će predati u prostor gdje se sredstva i oprema uskladištavaju, a povjerenik zaštite na radu će pomenute isprave staviti na uvid rukovodiocu.

Član 40.

- (1) Povjerenik zaštite na radu izdavat će lična zaštitna sredstva i opremu zaposlenicima na upotrebu u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, vodeći računa o rokovima trajanja i vremenskim zaduženjima tih sredstava.
- (2) O izdatim ličnim sredstvima i opremi vodi se evidencija – kartoteka.
- (3) U karton se upisuju podaci:
  - a) ime i prezime, i stručna sprema korisnika;
  - b) služba i poslovi radnog mjesta koje korisnik sredstava obavlja;
  - c) vrsta sredstava i opreme za ličnu zaštitu;
  - d) datum izdavanja;
  - e) datum zaduženja i rok trajanja.

Član 41.

- (1) Zaposleniku se može izdati lično zaštitno sredstvo i oprema na osnovu potvrde izdate od strane povjerenika zaštite na radu.
- (2) Potvrda se izdaje zaposleniku samo u slučajevima kada se lično zaštitno sredstvo i oprema ošteti prije isteka utvrđenog roka trajanja ili nestane, ali ne krivicom zaposlenika.

Član 42.

- (1) U slučajevima kada zaposlenik izgubi ili namjerno ošteti lično zaštitno sredstvo i opremu, prije utvrđenog isteka roka trajanja, zaposlenik je dužan neotpisani dio tog sredstva nadoknaditi.
- (2) Neposredni rukovodilac dužan je da se brine da svi zaposlenici budu obezbijeđeni ispravnim sredstvima lične zaštite i opremom koja im pripada prema odredbama ovog Pravilnika.

Član 43.

- (1) Neposredni rukovodilac ne može rasporediti zaposlenika na poslove, odnosno radne zadatke, ako nije prethodno obezbjeđen potrebnom ličnom zaštitnom opremom za te poslove.
- (2) Ukoliko neposredni rukovodilac u toku rada utvrdi da zaposlenik ne koristi lična zaštitna sredstva i opremu, te ako je izložen opasnostima od kojih ga štiti, dužan je takvog zaposlenika odmah odstraniti sa posla i utvrditi razlog nekorištenja ličnih zaštitnih sredstava.

Član 44.

Lična zaštitna sredstva i oprema mogu se koristiti i upotrebljavati samo u namjenske svrhe. Zaposlenik je dužan čuvati lična zaštitna sredstva i uredno ih održavati. Lična zaštitna sredstva zabranjeno je koristiti nenamjenski.

Član 45.

U slučaju premještanja zaposlenika na druge poslove na kojima se ne koriste lična zaštitna sredstva i oprema s kojom je zadužen ili u slučajevima prestanka rada, zaposlenik će vratiti lična zaštitna sredstva i opremu i pismeno razdužiti u evidenciji.

POGLAVLJE V - Ispitivanje nesreće na radu

Član 46.

- (1) Nesrećom na radu, prema odredbama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, smatra se svaka povreda osobe, prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili hemijskim dejstvom, kao i povreda prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela ili drugim iznenadnim promjenama fizičkog stanja organizma, ako je takva povreda u uzročnoj vezi sa vršenjem poslova i radnih zadataka na osnovu kojih povrijeđena osoba ima svojstvo osiguranika.
- (2) Nesrećom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na način iz prethodnog stava koja se dogodila na redovnom putu od stalnog mjesta rada do mjesta stanovanja i obratno.

Član 47.

Zaposlenik koji je povrijeđen na radu dužan je o tome neodložno obavijestiti svog neposrednog rukovodioca, ukoliko je to u mogućnosti učiniti zbog težine povrede.

Član 48.

Povjerenik zaštite na radu, kada sazna da je nastupila nesreća na radu ili u vezi sa radom, ili havarija, dužan je odmah izaći na lice mjesta i pristupiti ispitivanju uzroka i okolnosti pod kojim je nastupila nesreća ili havarija. U tom cilju vrši uviđaj na licu mjesta i prikuplja izjave od očevidaca, o čemu sastavlja zapisnik.

Član 49.

Kada Povjerenik zaštite na radu od nadležnog organa bude pisano obaviješten ili neposredno utvrdi da je nastupila teža tjelesna povreda, kolektivna nesreća ili smrt na radu, imovinske štete većih razmjera ili profesionalno oboljenje, o tome odmah izvještava nadležni organ inspekcije rada, a u slučajevima nastupanja težih posljedica i organe MUP-a.

Član 50.

- (1) Nakon što utvrdi uzroke i okolnosti pod kojima je nastupila nesreća na radu ili u vezi sa radom, ili havarija, Povjerenik zaštite na radu, dužan je zahtijevati od odgovornih rukovodilaca ili organa, da preduzmu odgovarajuće mjere da se opasnosti otklone, ukoliko postoje.
- (2) Ukoliko Povjerenik zaštite na radu ustanovi da je do nesreće došlo propustom zaposlenika ili odgovornih rukovodilaca, jer nisu primjenjivane propisane mjere zaštite na radu, dužan je podnijeti zahtjev ovlaštenom organu za pokretanje postupka odgovornosti protiv tih lica.

Član 51.

- (1) Povjerenik zaštite na radu, kada nastupi nesreća na radu, dužan je u roku od 24 sata od nastupanja povrede, odnosno od časa kada sazna za povredu, izdati prijavu o nesreći radu.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana se izdaje u četiri primjerka na propisanom obrascu u skladu sa zakonom o evidencijama u oblasti rada.

POGLAVLJE VI - Pružanje prve pomoći

Član 52.

Prvu pomoć zaposlenicima Gerontološkog centra, u slučaju povrede, trovanja ili drugog oboljenja, za vrijeme rada pružaju:

- a) neposredni rukovodioci, ukoliko ocijene da im je mogu stručno pružiti;
- b) Zaposlenici stručno osposobljeni za pružanje prve pomoći.

Član 53.

Svaki zaposlenik ima obavezu i dužnost da u slučaju nesreće na radu, prema svojim mogućnostima, učestvuje u pružanju prve pomoći.

Član 54.

Povjerenik zaštite na radu, u saradnji sa licem koje direktor odredi, povremeno će organizovati kurseve za stručno osposobljavanje neposrednih rukovodilaca i zaposlenika za pružanje prve medicinske pomoći.

Član 55.

Zaposlenici koji rade na poslovima, odnosno radnim zadacima sa posebnim uslovima rada moraju biti tako obučeni da mogu sami sebi pružiti prvu pomoć u slučaju povrede na radu ili oboljenja.

Član 56.

Prva pomoć koju pružaju neposredni rukovodioci i posebno obučeni zaposlenici sastoji se iz:

- a) hitnog obavještanja stanice za hitnu pomoć ili najbliže zdravstvene ustanove i
- b) Pozivanje sanitetskih kola;
- c) Čišćenje predjela oko rane i njenog previjanja;
- d) Zaustavljanje krvarenja;
- e) Vještačkog disanja i oslobađanja disajnih puteva;
- f) Prijenosa i prijevoza povrijeđenog do najbliže zdravstvene ustanove;
- g) Pružanja prve pomoći kod udara električne struje.

Član 57.

- (1) U prostoru Gerontološkog centra na vidljivim i lako pristupačnim mjestima, moraju biti postavljeni ormarići sa potrebnim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći.
- (2) Ormarići moraju biti ofarbani bijelom bojom, te na prednjoj strani označeni znakom „crvenog krsta“.
- (3) Na ormariću moraju biti označeni brojevi telefona:
  - a) stanice hitne pomoći;
  - b) povjerenika zaštite na radu;
  - c) vatrogasne službe;
  - d) službe organa MUP-a.

Član 58.

Ormarići prve pomoći moraju se koristiti namjenski i dopunjavati. Na ormariću se mora postaviti i oznaka posljednjeg kontrolnog pregleda i dopune sadržaja.

POGLAVLJE VII - Obaveze i odgovornosti organa i rukovodnih zaposlenika

Član 59.

Direktor i šefovi pojedinih službi, odgovorni su, svako u svom djelokrugu rada, za organizovanje, sprovođenje i unapređenje zaštite na radu, a naročito su odgovorni:

- a) za primjenu mjera zaštite na radu;
- b) za poduzimanje odgovarajućih mjera o održavanju sredstava rada i opreme, i sredstava za ličnu zaštitu zaposlenika u ispravnom stanju i o njihovoj namjenskoj upotrebi;
- c) za isključenje iz upotrebe sredstava rada i opreme, objekata, instalacija, sredstava lične zaštite zaposlenika i sl. ako je na njima došlo do takvih kvarova i promjena koji predstavljaju opasnost za život ili zdravlje zaposlenika;
- d) za raspoređivanje zaposlenika na one poslove za koje ispunjavaju zdravstvene uslove;
- e) za obučavanje zaposlenika i za provjeru njihovog znanja i sposobnosti iz oblasti zaštite na radu, za samostalan i siguran rad (teoretski i praktično);
- f) za periodične preglede i ispitivanja ispravnosti sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе, u radnim i pomoćnim prostorijama, i sredstava za ličnu zaštitu zaposlenika i radne pomoćne prostorije, sve u saradnji sa povjerenikom zaštite na radu;
- g) za obezbjeđenje odgovarajuće tehničke dokumentacije za objekte, instalacije, sredstva rada i opremu;
- h) za izvršenje naloga i rješenja o otklanjanju nedostataka iz zaštite na radu naloženih od strane organa nadzora;
- i) za unapređenje zaštite na radu uporedo sa unapređenjem organizacije rada i promjenama ukoliko do njih dođe.

Član 60.

Povjerenik zaštite na radu stara se o sprovođenju i unapređenju zaštite na radu i zbog toga je obavezan:

- a) da organizuje i sprovodi propisane mjere zaštite na radu;
- b) podnosi godišnji izvještaj o povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, oštećenjima zdravlja, izvorima i uzrocima tih oštećenja, trajanju spriječenosti za rad, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima, kao i o preduzimanju mjera u vezi sa navedenim;
- c) da upozna zaposlenike sa uslovima rada, opasnostima radnog mjesta, sa pravima i obavezama u vezi sa zaštitom na radu;

- d) da blagovremeno izvještava nadležni organ inspekcije rada o smrtnom slučaju, kolektivnoj nesreći, teškoj povredi, nezgodi i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život zaposlenika na radu;
- e) za donošenje planova i programa mjera zaštite na radu i programa obučavanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, zaštite od požara i prve pomoći;
- f) da obavještava inspektora rada o poduzetim mjerama na koje je inspektor ukazao u pisanoj formi u roku od osam dana, od isteka roka za izvršenje rješenja;
- g) da organizuje sistematski pregled zaposlenika;
- h) da blagovremeno izvještava nadležni organ uprave za inspekcijske poslove, ako zaposlenik odbije da radi zbog toga što mu na radnom mjestu prijete opasnost po život i zdravlje;
- i) da obavlja ostale poslove iz oblasti zaštite na radu, koje mu naloži Upravni odbor, direktor, kao i nadležna inspekcija.

DIO IV - EVIDENCIJA

Član 61.

Povjerenik zaštite na radu dužan je da vodi propisanu evidenciju i to:

- a) zaposlenicima raspoređenim na radna mjesta sa posebnim uslovima rada;
- b) obuci i provjeri znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu;
- c) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine, sredstava rada i opreme, i sredstava lične zaštite;
- d) povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzorcima;
- e) periodičnim ljekarskim pregledima.

Član 62.

Povjerenik zaštite na radu dužan je da organu uprave nadležnom za poslove inspekcije rada dostavi godišnji izvještaj o povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima u skladu sa ovim Pravilnikom i Zakonom utvrđenom obrascu.

DIO V - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 63.

Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa iz oblasti zaštite na radu, te odredaba ovog Pravilnika, vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada.

Član 64.

Povjerenik zaštite na radu dužan je nadležnom inspektoru rada omogućiti nesmetan rad i staviti mu na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju, te pružiti potrebne informacije i obezbijediti prisustvo lica koje on bude tražio.

Član 65.

Povjerenik zaštite na radu dužan je pismeno izvjestiti nadležnog inspektora o izvršenju rješenja inspektora, u roku od 8 dana od dana isteka roka za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti.

Član 66.

Povjerenik zaštite na radu može protiv rješenja nadležnog inspektora rada izjaviti žalbu, u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.

Povjerenik zaštite na radu dužan je pismeno izvjestiti nadležnog inspektora o izvršenju rješenja inspektora, u roku od 8 dana od dana isteka roka za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti.

Član 66.

Povjerenik zaštite na radu može protiv rješenja nadležnog inspektora rada izjaviti žalbu, u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.

DIO VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67.

Žalbe zaposlenika po osnovu zaštite i zdravlja na radu, uz prethodno pribavljeno mišljenje povjerenika zaštite i zdravlja na radu, rješava direktor ustanove, odnosno kao drugostepeni organ Upravni odbor ustanove.

Član 68.

Do donošenja ovog Pravilnika Gerontološki centar je dužan primjenjivati postojeće propise iz oblasti zaštite na radu.

Član 69.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Član 70.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objaviće se na oglasnoj ploči i web stranici Gerontološkog centra. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti na radu i protiv požarnoj zaštiti br. 02-739/08 od 19.09.2008.godine u dijelu koji se odnosi na odredbe zaštite na radu koje su obuhvaćene ovim pravilnikom, dok ostaju na snazi odredbe o protivpožarnoj zaštiti.

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

Sandra Zaimović, mr.sci.

Br. 16-937/22
Sarajevo, 15.03.2022.godine